

การศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏอยู่ในบทสวดอาถรรพณ์ปริตร^๑

พระอธิการไพโรจน์ อธิวโร (ดำโพธิ์)
พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครราชสีมา

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ ๓ ประการ ได้แก่ (๑) เพื่อศึกษาความเป็นมาของบทสวดอาถรรพณ์ปริตรในพระพุทธศาสนาเถรวาท (๒) เพื่อศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏอยู่ในบทสวดอาถรรพณ์ปริตร และ (๓) เพื่อการศึกษาอิทธิพลของบทสวดมนต์อาถรรพณ์ปริตรต่อความเชื่อในสังคมปัจจุบัน ผลการการศึกษาพบว่า

ความเป็นมาของบทสวดบทสวดอาถรรพณ์ปริตร ที่มีอยู่ในพระพุทธศาสนาเถรวาทพบว่า ความเป็นมาของบทสวดสวดอาถรรพณ์ปริตร นั้นได้เริ่มขึ้นก่อนสมัยพุทธกาลแล้ว แต่ขณะนั้นยังเป็นของพราหมณ์และต่อมาก็มีท้าวมหาราชทั้ง ๔ ประชุมกัน เพื่อต้องการกำจัดมนุษย์และสิ่งไม่ดีทั้งหลายในโลกมนุษย์และผู้กมนต์พระปริตร นำความกราบทูลพระพุทธเจ้าก็ทรงอนุญาตให้ภิกษุทั้งหลายสวดเพื่อป้องกันภัยอันตราย ซึ่งปรากฏเป็นบทสวด ตั้งแต่ ๗ ตำนาน และ ๑๒ ตำนาน ที่เพิ่มเติมในภายหลังโดยโบราณจารย์ และต่อมาสังคมไทยก็นำมาใช้สวดกันจนถึงปัจจุบันนี้ก็ยังมีนิมิตพระปริตร นิมนต์พระสงฆ์ไปสวดที่บ้านหรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้เหมาะสม

หลักธรรมที่ปรากฏอยู่ในบทสวดอาถรรพณ์ปริตร การศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏในบทสวดมนต์อาถรรพณ์ปริตร ดังที่ปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎก และเป็นหลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏในบทสวดมนต์พระปริตร พบว่ามีหลักธรรมที่สำคัญ ได้แก่ ธรรมจักร เบญจศีล ขันติ และปัญญา หลักพระธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาไม่ว่าบุคคลใดจะมีการศึกษาอยู่ในระดับใดก็ตาม เช่น การไม่สำรวมกาย ไม่สำรวมวาจา มีให้เห็นเป็นส่วนมาก และกำลังลูกกลมเข้าสู่ชุมชนมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันที่สังคมไทยก็ได้ชื่อว่าเป็นสังคมพระพุทธศาสนามีหลักคำสอนของพุทธศาสนานั้นมากมายเพียงพอต่อการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนให้เป็นคนดีได้

อิทธิพลของบทสวดมนต์อาถรรพณ์ปริตรต่อความเชื่อในสังคมปัจจุบัน พบว่า พระปริตรที่ควรสวดอยู่เสมอสำหรับผู้มีเวลาน้อยควรสวดพระปริตรที่สั้นและสำคัญ อาถรรพณ์ปริตรเน้นการ

^๑ บทความวิชาการพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีการศึกษา

เจริญพุทธคุณ ผู้ที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ควรสวดพระปริตรด้วยพระเถระชาวพม่าผู้ทรงพระไตรปิฎก คือ ท่านอาจารย์สิรินทาภิกขุ เจ้าอาวาสวัดสุทธาราม จังหวัดย่างกุ้ง ประเทศสหภาพเมียนมาร์ มีความเห็นว่าควรสวดพระปริตร ๔ บทนั้นเสมอ ในการศึกษาถึงบทสวด ซึ่งก่อนที่จะสวดพระปริตร ทุกครั้ง ผู้สวดควรสวดบทมหามัสการหรือนะโม ฯลฯ แล้วสมาทานศีล ๕ หลังจากนั้นให้สวดพระพุทธรูปคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณ แล้วจึงสวดพระปริตร สำหรับบทมหามัสการเป็นคำแสดงความนอบน้อมพระพุทธรูปเจ้า จึงเป็นบทที่ชาวพุทธนิยมสวดก่อนที่จะสวดมนต์ การสมาทานศีล ทุกวันเป็นการรักษาศีลให้บริสุทธิ์อยู่เสมอ เมื่อทำได้ดังนี้จะช่วยป้องกันภัยอันตราย ทำให้ผู้สวด ประสบความเจริญก้าวหน้าในชีวิต แคล้วคลาดจากอุบัติเหตุทุกอย่างได้ ดังนั้นสังคมไทยจึงต้องมีการศึกษาพระปริตรให้มากและสวดอยู่เป็นประจำเพื่อให้เกิดความสวัสดิ์ต่อตนเองและครอบครัว ตลอดจนสังคม ประเทศชาติ

Abstract

this thesis The objective of the study on three aspects: (1) to study the history of hymns Aaṅṅana Magic 's chant in Theravada Buddhism (2) to study the principles listed in Psalm Aaṅṅana Magic 's chant , and (3) to complete. influence of Superiors Aaṅṅana a chant prayers to the beliefs in society. Results showed that the

History of Magic I chant the chant hymns Aaṅṅana . Available in Theravada Buddhism found that of the hymns recited a chant Aaṅṅana Magic . Was initiated prior to the modern era . However , it is also a Brahmin , and later with the Thao Maha four together to want to get rid of the undead and all the bad things in the human world and tied to chant the mantra . Brings the Buddha was said to allow the monks were praying to prevent security dangers . Which appears as a prayer from 7 Myths and legends 12 more later by the ancient law. Thailand 's society and later applied to date , it is also popular hymns, chanting the chant . Invited the clergy to pray at home or place prepared properly.

Principle is shown in Romanists Aaṅṅana a chant hymns . Educational principles that appear in a chant prayers Aaṅṅana Magic . As shown in the Tripitaka . Principles and teachings of the Buddha. Researchers have studied the principles contained in the prayer chant . Found that there are important principles Thammachak Ebyhsil main preaching tolerance and wisdom of Buddhism is that any person will be educated in any such body unfocused unfocused speech is seen as

most . And growing into more communities. Meanwhile, the society shall be called a social Thailand Buddhist doctrine of Buddhism is rich enough to live and practice to be good.

Influence of prayer chant Aaḡana Magic 's faith in today's society that the chant should always pray for those who have little time to recite the chant that is short and important. Magic Aaḡana an emphasis on growth chant grace. Those who are unfit should recite the chant with the Thera Burma who is Tripitaka Master Tara Governance Serene Wong . Suttharam Abbot Province Yangon The Union of Myanmar The opinion that the prayer should always chant the fourth chapter in the study of hymns . Prior to recite the chant every time. The prayer should pray for a great worship or Namo etc. Somatan baptized 5th after the chanting Buddha Dhamma and the Sangha you . Then the chant hymns For a great homage to the Buddha's humility . It is a popular Buddhist prayer before prayer. Every day is a blessing to Somatan always pure precepts . When do the following to help prevent security dangers . Prayer makes the progress achieved in life. Accidental escape from everything Therefore, it is necessary to study the social Thailand to chant and pray on a regular basis to ensure I continue to self and family as well as society, nation.

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นในประเทศอินเดีย พระพุทธศาสนาก็ยังแพร่ออกไปนอกประเทศอินเดียเมื่อครั้งพระเจ้าอโศกมหาราชทำตติยสังคายนา แล้วอาราธนาให้พระโมคคัลลีบุตรติสสเถระจัดการเลือกสรรพระอรหันต์ส่งไปประกาศพระศาสนายังนานาประเทศ เมื่อ พ.ศ. ๓๐๓ นี้ พระพุทธศาสนาจึงแพร่หลายออกไปนอกประเทศอินเดียตั้งแต่นั้นมา สายที่ ๘ มีพระโสณเถระกับ พระอุตตรเถระ ไปยังสุวรรณภูมิประเทศ คือ ดินแดนที่เป็นประเทศพม่า ไทย และอินโดจีน^๒

การเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาครั้งนั้น นักวิชาการได้สันนิษฐานว่า บริเวณดังกล่าว คือ เมืองนครชัยศรี หรือหลังหยาดชีวิต ตามบันทึกของชาวจีน^๓ ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวไม่ปรากฏหลักฐานระบุถึง

^๒ จำนงค์ ทองประเสริฐ, ประวัติศาสนาพุทธศาสนาในเอเชียอาคเนย์, (กรุงเทพมหานคร : องค์การคำคุรุสภา, ๒๕๓๔), หน้า ๓๕๘.

^๓ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ประวัติศาสตร์ไทย หน่วยที่ ๑-๗, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๗), หน้า ๑๖๖.

การประกอบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนามากนัก แต่คนไทยก็ได้ยอมรับและความเชื่อในคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอันเป็นแก่นของพระพุทธศาสนา รวมทั้งยังรับความเชื่ออื่น ๆ ได้แก่ ความเชื่อเรื่องการถือศีล การทำบุญ รวมถึงการสวดมนต์ อันเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ชาวพุทธได้ท่องบ่นคำสอนอันเป็น หลักปฏิบัติในชีวิต เพื่อให้ท่องจำได้ และนำไปคิดพิจารณา และเกิดปัญญาในเรื่องนั้น ๆ

เมื่อเวลาผ่านไปพระพุทธศาสนาก็ได้มีวิวัฒนาการ และเผยแผ่ไปยังนานาประเทศตามกาลสมัย แต่วัฒนธรรมด้านการสวดมนต์เป็นธรรมเนียมนั้น ก็ได้มีการสืบทอดเรื่อยมาควบคู่ไปกับการดำรงรักษา คำสอนของพระพุทธองค์ได้โดยการสืบทอดกัน และการสวดเพื่อท่องจำหลักคำสอนที่เรียกว่า มุขปาฐะ คือ การท่องจำให้ขึ้นใจจนติดปาก ในเชิงมุขปาฐะและบางส่วนก็ได้กลายมาเป็นบทสวดที่มุ่งจะก่อให้เกิดอานุภาพ ดังจะเห็นได้จากผลงานของพระอรธกถาจารย์ (ลังกา) ในยุคหลังที่ได้บันทึกเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับบทสวดมนต์ที่พระสงฆ์ อุบาสกอุบาสิกา ในสมัยนั้นนิยม สวดสาธยายบทสวดที่เรียกว่า พระปริตร เมื่อสมัยพระพุทธศาสนาเข้าไปสู่ลังกา ได้มีความพยายามโดยเฉพาะจากฝ่ายคฤหัสถ์ที่อาราธนาพระสงฆ์ให้สวดมนต์ เพื่ออวยชัยให้พรโดยเลือกเฉพาะบทสวดที่เป็นการให้ศีล ให้พร เพิ่มสวัสดิมงคลแก่ผู้ฟัง จึงเกิดประเพณีการสวดพระปริตรขึ้นในลังกาศสมัยโบราณ

แนวปฏิบัติเรื่องการสวดมนต์ของชาวไทยนั้น พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า การสวดมนต์เข้ามาสู่สังคมไทย ภายหลังจากได้รับอิทธิพลของพระพุทธศาสนาเถรวาทตามคติของลังกาวงศ์^๕ มนต์ที่ใช้สวดแต่ละบทนั้น แต่ละตัวอักษรล้วนเป็นวิยาคุณของท่านผู้ทรงคุณค่าควรแก่การคารวะ ยิ่งการสวดมนต์โดยทราบความหมายและความเป็นมาด้วยแล้ว ย่อมทำให้เกิดคุณประโยชน์แก่ผู้สวด ทั้งยังเป็นการสร้างศรัทธา และก่อให้เกิดปัญญา เพราะการนำเอาความหมายของบทสวดมนต์มาพิจารณาเนื่อง ๆ ในการสวดมนต์ของคนไทยนิยมสวดเพื่อป้องกันภัย หรือปกป้อง คும்ครอง ซึ่งการสวดนี้นิยมสวดบทเจ็ดตำนานหรือจตุรราชปริตร และบทสวดสิบสองตำนาน หรือมหाराชปริตร ซึ่งในอดีตพระมหากษัตริย์ทรงนิมนต์พระสงฆ์ไปสวดในพระบรมหาราชวัง ต่อมาอำมาตย์ราชบริพารและประชาชนทั่วไปนิมนต์พระสงฆ์ไปสวดที่บ้านของตนบ้าง^๕ จึงได้รับการแพร่หลายมาจนทุกวันนี้ ในฐานะที่พระพุทธศาสนาเป็นศูนย์รวมด้านจิตใจของคนไทย สมควรอย่างยิ่งที่คนไทยผู้นับถือ

^๕ พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), *อานุภาพพระปริตร*, (กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๒๓.

^๕ สุชีพ บุญญานุกาพ, “ความรู้เรื่องบทสวดมนต์”, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๑๑.

พระพุทธศาสนาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสวดมนต์เป็นขั้นพื้นฐาน เพราะชีวิตในปัจจุบัน ถือว่าเป็นวิถีชีวิตของชาวพุทธส่วนหนึ่ง พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติโดยการสวดมนต์ได้ถูกต้อง จึงจะถือว่า เป็นชาวพุทธอย่างแท้จริง และการสวดมนต์ก็คือคำศักดิ์สิทธิ์ ที่พระสงฆ์คัดเลือก มาจากไตรปิฎกซึ่งเป็นพุทธพจน์จึงเรียกว่า”พุทธมนต์” คือ คำศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธเจ้าที่พระสงฆ์สาวกของพระองค์มีสมาธิจิตอันแน่วแน่สวดพร้อมๆ กันเพื่อให้สัมฤทธิ์ตามความหมายแห่งถ้อยคำพุทธพจน์ที่นำมาสวดนั้น ความมุ่งหมายของการสวดพระปริตรเป็นคำที่อุบาสกอุบาสิกาในประเทศไทยปัจจุบัน โดยเฉพาะที่วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ซึ่งเป็นวัดพระอารามหลวง ได้รับพระบรมราชูปถัมภ์เป็นพิเศษ เคยได้รับสถาปนาให้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราชถึง ๓ รัชกาล (รัชกาลที่ ๑-๒-๓) ดังมีพระตำหนักสมเด็จพระสังฆราชเป็นหลักฐานอยู่ตราบเท่าปัจจุบันนี้ ได้มีการอาราธนาพระสงฆ์ให้สวด พระปริตร ซึ่งเป็นมงคลเพื่อป้องกันความวิบัติ เพื่อได้สมบัติทั้งปวง เพื่อขจัดทุกข์ภัยโรคทั้งปวง ก็ได้มาสวดมนต์กันทุกวันพระ และทุกวันอาทิตย์อยู่เป็นประจำอย่างเคร่งครัด และในการสวดมนต์แต่ละครั้งนั้นจะมีพระสงฆ์วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์มาร่วมสวดด้วยทุกครั้ง หรือไม่ก็จัดพระสงฆ์ซึ่งเป็นพระลำดับรองลงมา ให้มาแทนในการประกอบพิธีในการนำสวดมนต์ทุกครั้งไปในแต่ละครั้ง นอกจากจะมีวันหยุดพิเศษใน วันสำคัญต่างๆ ทางวัดก็จะจัดสวดมนต์ของในวันสำคัญวันนั้นๆ ด้วย เพื่อเป็นสิ่งที่ดีและเป็นวันที่ดีแห่งวันมงคลนั้นๆ ต่อไป

ผู้วิจัยเห็นว่า บทสวดมนต์อาถรรพณ์ปริตร นี้เป็นบทสวดที่ได้รับความสนใจและใช้ในการสวดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงสมควรได้รับความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องความเป็นมา เนื้อหาของบทสวด และหลักธรรมที่ปรากฏในบทสวดมนต์อาถรรพณ์ปริตร นี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหาองค์ความรู้ในเชิงวิชาการอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความเป็นมาของบทสวดมนต์อาถรรพณ์ปริตร ในพระพุทธศาสนาเถรวาท
๒. เพื่อศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏอยู่ในบทสวดอาถรรพณ์ปริตร
๓. เพื่อศึกษาอิทธิพลของบทสวดมนต์อาถรรพณ์ปริตรต่อความเชื่อในสังคมปัจจุบัน

๓. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มุ่งเน้นการศึกษาหลักฐานที่ปรากฏอยู่ในบทสวดอาถรรพณ์ปริตร ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎก ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ ได้แก่ อรรถกถา งานวิจัย หนังสือ ตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้
๓. วิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบของวัตถุประสงค์
๔. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอ
๕. เสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

๔. สรุปผลการวิจัย

ความเป็นมาของบทสวดมนต์สิบสองตำนานในพระพุทธศาสนาเถรวาท พบว่าเกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศลังกา ราว พ.ศ. ๕๐๐ ด้วยว่าชาวลังกาที่นับถือพุทธศาสนาในขณะนั้น ประสงค์ให้พระสงฆ์ช่วยเหลือตนให้เกิดสิริมงคลและป้องกันภัยอันตรายต่างๆ ด้วยการสวดมนต์และคาถาตามแบบอย่างพราหมณ์ซึ่งมีความเชื่อว่าผู้ทรงเวทจะทำให้เกิดสิริมงคล และป้องกันภัยอันตรายแก่มหาชนได้ ด้วยเหตุนี้พระสงฆ์ลังกาจึงได้คิดวิธีสวดพระปริตรขึ้น โดยเลือกเอาพระสูตร หรือคาถาที่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยอันเกิดขึ้นเนื่องด้วยเหตุการณ์ต่างๆ มาสวดเป็นมนต์ โดยการสวดครั้งแรกๆ ก็ขึ้นกับเหตุการณ์ที่ไปสวด เช่น ไปสวดพิธิมงคลก็ใช้มงคลสูตรสวด สวดให้คนเจ็บป่วยก็ใช้โพชฌงคสูตร ครั้นคนนิยมมากขึ้นก็คิดค้นพระสูตรต่างๆ มาสวดเป็นพระปริตรมากขึ้นเป็นลำดับ ต่อมาพระเจ้าแผ่นดินประเทศลังกาได้รับสั่งให้คณะสงฆ์ปรับปรุงพระสูตร และคาถาที่ใช้สวดพระปริตรขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์เพื่อใช้ในพระราชพิธีหลวง โดยได้เพิ่มพระสูตรและคาถาให้มากขึ้น และเรียกว่า “ราชปริตร” แปลว่ามนต์คุ้มครองพระเจ้าแผ่นดิน ต่อมาประชาชนต่างก็นิยมให้มีการสวดพระปริตรในพิธีของตนบ้างจึงเกิดเป็นประเพณีสืบต่อกันมาจนปัจจุบัน

พระปริตรจะมีอำนาจ และอานิสงส์ก็ต่อเมื่อผู้สวดมีเมตตาจิตมุ่งประโยชน์แก่ผู้อื่น สวดถูกต้องตามอักขระวิธี และเข้าใจความหมายของบทสวด อีกต้องถึงพร้อมด้วยองค์ ๓ ประการคือ ๑.ไม่เคยทำอนันตริยกรรม ๕ ประการคือ ฆ่ามารดา บิดา, ฆ่าพระอรหันต์, ทำร้ายพระพุทธเจ้ายังพระโลหิต รวมถึงสังฆเภทยังหมู่สงฆ์ให้แตกแยก ๒.ไม่มีมิฉฉาปฏิญญาที่เห็นผิดว่ากรรมและผลของกรรมไม่มีจริง ๓.เชื่อมั่นในอำนาจของพระปริตรว่ามีจริง

พระปริตรที่ควรสวดเป็นประจำ สำหรับผู้ที่ต้องการการสวดพระปริตรเป็นประจำทุกวันแต่มีเวลาน้อยหรือไม่สะดวกในการสวดพระปริตรทั้งหมด ก็ควรสวดพระปริตร ๔ บทนี้ คือ เมตตাপริตร ชั้นธปริตร โมรปริตร และอาฏานาฏิยปริตร เพราะเมตตাপริตร และชั้นธปริตร จะเป็นการเน้นเรื่องของการเจริญเมตตา ส่วนโมรปริตร และอาฏานาฏิยปริตร จะเน้นเรื่องของการเจริญพระพุทธคุณ หากผู้สวดเป็นผู้ที่มีสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรงก็ควรเพิ่มบทโพชฌังคปริตรไปด้วยอีกหนึ่งบท ที่สำคัญก่อนการสวดพระปริตรทุกครั้งให้สวดบทพุทฺพนมการ หรือนโม ๓ จบ อันเป็นการแสดงความนอบน้อมต่อคุณพระรัตนตรัย และตามด้วยบทไตรสรณคมน์ คือพุทฺธัง สระระณัง คัจฉามิ...แล้วจึงสวดพระปริตรเป็นอันดับต่อไป

หลักธรรมที่ปรากฏอยู่ในบทสวดอาฏานาฏิยปริตร พบว่า หลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏในบทสวดมนต์พระปริตร พบว่ามีหลักธรรมที่สำคัญ ได้แก่ พระพุทธเจ้า ๗ พระองค์ พระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์ พุทธคุณ ศีล ขันติ ศรัทธา เมตตา การสรรเสริญพระรัตนตรัย และไตรรัตน์ ดังนั้น หลักพระธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาไม่ว่าบุคคลใดจะมีการศึกษาอยู่ในระดับใดก็ตาม เช่น การไม่สำรวมกาย ไม่สำรวมวาจา มีให้เห็นเป็นส่วนมาก และกำลังลูกกลมเข้าสู่ชุมชนมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันที่สังคมไทยก็ได้ชื่อว่าเป็นสังคมพระพุทธศาสนามีหลักคำสอนของพุทธศาสนานั้นมากมายเพียงพอต่อการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนให้เป็นคนดีได้

อิทธิพลของบทมนต์อาฏานาฏิยปริตรต่อความเชื่อในสังคม พบว่าพระพุทธองค์ทรงแนะนำให้สวดพระปริตร พระพุทธเจ้าทรงแนะนำให้พุทธบริษัทสวด พระปริตรเพื่อคุ้มครองตน เช่น ในอาฏานาฏิยสูตร มีพระพุทธดำรัสว่าภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงเรียนมนต์คุ้มครองคืออาฏานาฏิยปริตร พวกเธอจงศึกษามนต์คุ้มครองคืออาฏานาฏิยปริตร พวกเธอจงทรงจำมนต์คุ้มครองคืออาฏานาฏิยปริตร ภิกษุทั้งหลายมนต์คุ้มครองคืออาฏานาฏิยปริตร ประกอบด้วยประโยชน์ ย่อมเป็นไปเพื่อคุ้มครอง เพื่อรักษาเพื่อความไม่เบียดเบียน เพื่อความอยู่เป็นสุขของภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา

เมื่อมีการศึกษาแล้วพระปริตรที่ควรสวดอยู่เสมอสำหรับผู้มีเวลาน้อยควรสวดพระปริตรที่สั้นและสำคัญ อาฏานาฏิยปริตรเน้นการเจริญพระพุทธคุณ ผู้ที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ควรสวดพระปริตรด้วยพระเถระชาวพม่าผู้ทรงพระไตรปิฎก คือ ท่านอาจารย์สิรินทาภิวังศ์ เจ้าอาวาสวัดสุทธารามจังหวัดย่างกุ้ง ประเทศสหภาพเมียนมาร์ มีความเห็นว่าควรสวดพระปริตร ๔ บทนั้นเสมอ ในการศึกษาถึงบทสวด ซึ่งก่อนที่จะสวดพระปริตรทุกครั้ง ผู้สวดควรสวดบทมหานมัสการหรือนะโม ฯลฯ แล้วสมาทานศีล ๕ หลังจากนั้นให้สวดพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณ แล้วจึงสวดพระปริตร สำหรับบทมหานมัสการเป็นคำแสดงความนอบน้อมพระพุทธเจ้า จึงเป็นบทที่ชาวพุทธนิยมสวดก่อนที่จะสวดมนต์ การสมาทานศีลทุกวันเป็นการรักษาศีลให้บริสุทธิ์อยู่เสมอ เมื่อทำได้ดังนี้จะช่วยป้องกันภัยอันตราย ทำให้ผู้สวดประสบความเจริญก้าวหน้าในชีวิต แคล้วคลาดจาก

อุบัติเหตุทุกอย่างได้ ดังนั้นสังคมไทยจึงต้องมีการศึกษาพระปริตรให้มากและสวดอยู่เป็นประจำ เพื่อให้เกิดความสวัสดิ์ต่อตนเองและครอบครัวตลอดจนสังคม ประเทศชาติ ลำดับพระปริตรในมิลินทปัญหาและคัมภีร์อรรถกถาต่างๆ แตกต่างกัน ส่วนลำดับพระปริตรในมิลินทปัญหาและคัมภีร์อรรถกถาต่างๆ แตกต่างกัน ลำดับพระปริตรในบทสวดมนต์ไทยและพม่าเหมือนกัน ในพระปริตรฉบับนี้ผู้แปลได้เรียบเรียงลำดับพระปริตรใหม่ เริ่มจากเมตตปริตร ชั้นธปริตร โมรปริตร อาภูวนาฎิยปริตร และโพชฌังคปริตร ฯลฯ โดยเน้นพระปริตรที่กล่าวถึงเมตตาทภาวนาและคุณของพระรัตนตรัยเป็นสิ่งสำคัญ

ดังนั้น ทุกคนควรหมั่นสวดมนต์ หรือเจริญพระปริตรเป็นประจำ ด้วยจิตที่เลื่อมใส อานิสงสีในการสวดพระปริตรบ่อยๆ นอกจากอำนาจพระปริตรจะช่วยปกป้องผองภัยให้กับตัวเราแล้วยังทำให้เป็นผู้มีจิตแจ่มใส มีดวงปัญญาสว่างไสว ทรงจำคำสอนของครูอาจารย์ได้ง่าย ถ้าจะให้ดียิ่งกว่านั้น ต้องหมั่นทำใจให้หยุดนิ่ง ให้เข้าถึงพระรัตนตรัย ซึ่งเป็นแก่นแท้แห่งพุทธมณฑล และพระปริตรอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

บทความวิชาการพุทธศาสนมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๕๖.

จำนงค์ ทองประเสริฐ. ประวัติศาสนาพุทธศาสนาในเอเชียอาคเนย์. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้าคุรุสภา, ๒๕๓๔.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม.

พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

โรงพิมพ์รุ่งแสงการพิมพ์, ๒๕๒๙), หน้า ๑๗.

พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ฌมจิตโต). อานุกาพย์พระปริตร. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ประวัติศาสตร์ไทย หน่วยที่ ๑-๗. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๗.

สุชีพ บุญญาภาพ. “ ความรู้เรื่องบทสวดมนต์ ”. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

๒๕๔๘.